

VELEM TÖRTÉNT...

A tökéletes tanú

Hétköznapi abszurd a magyar igazságszolgáltatásban

Az érintett ítéletábra jogerős ítélete értelmében az emberölési ügy tökéletes tanúja az alábbi sajátosságokkal rendelkezik: hajléktalan, tüdő- és alkoholbeteg, gyengénlátó, de szemüveget nem viselő, ugyanakkor az alkoholelvonástól egész testében reszkető, és a bíróság által hozzá intézett kérdésekre válaszolni képtelen, az elkövetőt távolról látó személy, aki a bírósági meghallgatásán egyáltalán nem emlékszik arra, hogy a nyomozati szakban milyen nyilatkozatokat tett, sőt a bírósági meghallgatásán sem a vádlottat, sem azt a fantomképet nem ismeri fel, amit az ő elmondása alapján rajzoltak az állítólagos elkövetőről, de a nyomozás során lefolytatott felismertetésen a vádlottat száz százalékos biztonsággal azonosítja az elkövetővel...

A tökéletes tanú ugyanakkor az alábbiak szerint jellemezhető: rendezett életvitelű, kisgyermekes anyuka, aki a gyilkos fegyvert kezében tartó elkövetőt közelről és szemtől szemben látja, majd - egészségügyi szaktudását igénybe véve, és egyúttal bámulatos lélekjelenlétről tanúságot téve - a kórházba szállítás után elhalálozó sértettnek a helyszínen szakszerű elsősegélyt nyújt, a bűncselekményről értesíti a rendőrséget és mentőket, majd a BRFK Teve utcai központjában még aznap délelőtt tanúvallomást tesz, de a vádlottban - az összes többi szemtanúval egybehangzóan - nem ismeri fel az elkövetőt.

Alkalmas és nem alkalmas szemtanú...

A jogerős ítélet akként foglalt állást, hogy a tökéletes szemtanú vallomását ki kell rekeszteni a bizonyítékok köréből, mert a szemtanú - a vele lévő gyermekét féltve, illetve a helyszínről menekülve (*sic!*) - olyan stresszhatás alá került, ami kizárja annak lehetőségét, hogy a bűncselekmény körülményeit megbízhatóan érzékelje, és arról a hatóságoknak utóbb tényszerűen beszámoljon.

Ezzel szemben - a Be. 81. § (1) bekezdés c) pontjában írtak ellenére - a tökéletes tanú vallomása aggálymentesen alkalmas arra, hogy annak alapján a vádlottat előre kitervelten, nyereségvágyból elkövetett emberölés miatt életfogytiglani fegyházbüntetésre ítéljék, annak ellenére, hogy a tökéletes (bár összefüggő emberi beszédre gyakorlatilag képtelen) tanú „útmutatása” szerint elkészült grafikon nem látszik a vádlott arcának különös ismertetőjegye, vagyis az, hogy a vádlottnak rendkívül feltűnő szemtengelyferdülése van. (Ez a szemtengelyferdülés olyan mérvű, hogy amikor a vádlott egyik szemgolyója az egyik szeme közepén van, akkor a másik szemgolyója a másik szeme külső sarkában áll, és így nem lehet megítélni, hogy a vádlott merre is néz tulajdonképpen.)

Szemtengelyferdülés

Az ítéletábra a fantomkép eme hiányosságát azzal magyarázta, hogy a tökéletes szemtanú az elkövetőt távolról látta, ezért nem észlelhette az elkövetőt (az ítéletábra szerint egyébként nem különösebben nagyfokú) szemtengelyferdülését.

A kérdés csak az, hogyha a tökéletes, ám gyengénlátó tanú távolról és csupán egyszer látta a futva távozó elkövetőt, és az elkövető arcának különös ismertetőjegyét, és egyben egyetlen jellegzetességét, vagyis a szemtengelyferdülését sem észlelte, akkor mi alapján volt képes azonosítani őt a vádlottal?

Háttalövés

De vannak még egyéb „ínyencségek” is az ügyben. Noha ügyfeletem előre kitervelt, nyereségvágyból elkövetett emberölésért ítélték el, a sértettől (egy külföldi állampolgárságú pénzváltótól) semmit, így különösen pénzt sem vettek el, sőt arra sem volt peradat, hogy az elkövető ezt megkísérelte volna.

Az a kérdés is megválaszolatlan maradt, hogy - ha az indíték valóban nyereségvágy volt - akkor miért hátra lőtte az elkövető az áldozatot, hiszen rablás illetve rablógyilkosság esetén a lőfegyvert mint kényszerítő illetőleg gyilkos eszközt az elkövetők mindig a sértettel szemben állva használják.

Az is megér egy gondolatot, hogy a szemtengelyferdüléses, következésképpen nem éppen saszemű vádlott hogyan volt képes egyetlen egy célzott lövéssel meggyilkolni az áldozatot?

Láthatatlanság

A tökéletes tanú mellett volt egy további - az ügyfeletem terhelő vallomást tevő, de nem a tetthelyen lévő - hölgytanú is, aki a nyomozati szakban azt vallotta, hogy ügyfelem szóban beismerte neki, hogy ő követte el a terhére rótt emberölést.

A dolog szépséghibája csupán az, hogy - a nyilvánosság és közvetlenség büntetőjogi alapelvét megsértve - e tanút a bírósági tárgyaláson a védelem többször előterjesztett indítványa ellenére sem hallgatták meg, vagyis sem a bíróság, sem az ügyész, sem a vádlottak, sem pedig a védők nem voltak abban a helyzetben, hogy e tanúhoz (kereszt)kérdéseket intézzenek.

Fontos, hogy e tanút sem a nyomozati, sem pedig a bírósági szakban nem szembesítették az ügyfelemmel, és a vallomását pusztán felolvasták a bírósági tárgyaláson, jóllehet az ügyész a vádiratban a tanú tárgyaláson történő meghallgatását indítványozta, és a Be. 296.§ (1) bekezdésében írt kizáró körülmények nem álltak fenn.

A bíróság által elfogadott, terhelő valloást tett továbbá ügyfeletemre az egyik vádlotttárs is, akinek „szavahihetőségét” híven érzékelteti az, hogy korábban jogerősen szabadságvesztésre ítélték hamis vád miatt.

Súlyos eljárási hiba

Bár az ügyfelem elleni ítélet jogerős, a helyzet mégsem reménytelen, ugyanis a büntetőjog szabályainak megsértésével az ítéletábra olyan cselekmény miatt állapította meg ügyfelem bűnösségét, amelyről az elsőfokú bíróság nem rendelkezett.

Az ügyész az emberöléshez használt, egyébként fel nem lett lőfegyver vonatkozásában lőfegyverrel és lőszerral való visszaélés miatt nem emelt vádat, ezért e cselekményről az elsőfokú ítélet helyesen nem rendelkezett, ugyanakkor a fellebbviteli főügyész indítványára másodfokon e cselekmény miatt is (egy, a vád tárgyává tett másik lőfegyverrel és lőszerral való visszaéléssel folytatódólagos egységbe vonva) elítélték ügyfeletemt annak ellenére, hogy az elsőfokú ítélettel szemben az ügyész nem fellebbezett.

Erre való tekintettel a Be. 386. § (1) bekezdés b) pontja alapján fellebbezést jelentettem be a másodfokú ítélettel szemben, amit az ítéletábra az ítélethirdetés napjára keltezett, és általam kb. két héttel később kézhez vett végzésében elutasított.

Ez álláspontom szerint súlyos eljárási hiba volt, ugyanis a másodfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezést a védő írásban indokolni köteles (ezt az ítélethirdetést követő 8 napon belül megtettem), tehát a védő által bejelentett fellebbezés az írásbeli indoklás benyújtásával válik joghatályossá, vagyis az ítélethirdetés napjára keltezett elutasító végzés egy még nem joghatályos fellebbezést bíralt el, így - újabb felülvizsgálati okot képezve - az ügy érdemére kihatóan szükségképpen jogellenes.

A régi Btk. 12. § (2) bekezdésére és az új Btk. 6. § (2) bekezdésére figyelemmel, a lőfegyverrel és lőszerral való visszaélés tekintetében véleményem szerint nincs helye folytatódólagos egység megállapításának, hiszen e bűncselekménynek nincsen sértettje, továbbá az adott ügyben nem voltak ismertek az emberöléshez használt lőfegyver és lőszer megszerzésének körülményei, így különösen a

(Folytatás a 16. oldalon)

FIGYELŐ

Változott az Ügyvédi törvény

Márciusig semmi nem fog történni!

A Ptk. salátában elfogadták az új Ügyvédi törvényt. A módosító törvény nem egyszerű olvasmány, ne bosszankodjunk rajta, nemsokára elérhető lesz az egységes szerkezetű szöveg. Lényeges hatásait csak egy év múlva kezdjük majd hétköznapjainkban érezni. Az Út. három lépcsőben lép hatályba (2014. március 15., 2014. május 1. és 2015. január 1.).

Ami a gyakorlatban talán a legfontosabb lesz, az az ellenjegyzések módjának 2014. május 1-től hatályos változása: papír alapú okiratok esetében a lajstromszámot is fel kell majd tüntetni. (Egy kicsit még érdemes várni az új gumibélyegzők elkészítésével, mert erre februárban a BÜK mintát készült tagjainak rendelkezésére bocsátani.)

Speciális papír kell

Akik földforgalmi szerződéseket készítenek, már március 1-jétől komoly nehézségekkel fognak szembesülni: speciális fémszálas papír kell, május 1-jétől ehhez „betársul” a Kamara által kibocsátandó és elektronikusan aktiválható matrica, ami a többi ellenjegyzések esetében 2015. január 1-jétől lesz csak kötelező.

Addig erről sokat fognak hallani, a tudnivalókat a jelöltoktatásban, kamarai konzultációkon és kommunikációs segédanyagokban hozzuk

majd kollégáink tudomására. Egyelőre a szabályozáshoz kell dolgoznunk, amit a Magyar Ügyvédi Kamara Teljes Ülése csak 2014 február elején tud elfogadni. Addig tehát kérdéseiket részletekbe menően még nem tudjuk megválaszolni!

Tisztuló zűrzavar

Az Út. változásairól egyelőre csak annyit, hogy komoly lehetőségeket biztosít számunkra, amelyek eddigi tevékenységeink (főleg az okiratszerkesztés és letétkezelés) biztonságos megtartását szolgálják, rendet tesznek az ügyvédi irodák felszámolása terén négy éve kialakult zűrzavarban, és megerősítik az ügyvédi titokkört.

A matrica-rendszer pedig megnyitja a kaput egy fokozatos új kamara-finanszírozásra történő átálláshoz, ami igazságosabb és főleg alacsonyabb összegű teherviseléshez juttat el bennünket a következő három esztendőben.

A tökéletes tanú

(Folytatás a 15. oldalról)
szerzés időpontja.

Nem tudom, mennyire vigasztaló, de hasonló szürreális esetek előfordulnak más országokban is. Az *apám nevében* című kiváló mozifilmben feldolgozott valós bűnügy során az adott észak-írországi család elleni vád egy - brit tengerészgyalogosok halálát okozó - robbantásos merénylet elkövetése volt. Az ügyész egyik fő, és az esküdtszék által elfogadott tárgyi bizonyítéka a példás életvitelű, középkorú, többgyermekes családanya háztartási gumikesztyűje volt, amelyet a vád szerint az édesanya - kiskorú gyermekeivel együtt - a robbanóanyag elkészítéséhez használt...

A kopasz énekesnőt miért nem?

Amint látható, van hová fejlődünk, hiszen a büszke brit világbirodalom magasra tette a mércét. De szerényen maradjunk csak Kelet-közép-Európában, ezért tényleg nem lepődnek meg, ha valaki perdöntő koronatanúként kérné idézni a kopasz énekesnőt, Esti Kornélt vagy Varró őrnagyot. Azt gondolom, hogy az ő tanúvallomásukat tényleg elég volna csak felolvasni.

Dr. Palotás Csongor

Minden fordítást egy helyen

A 150 éves Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda az egyetlen, amelytől a szakfordítások mellett bármilyen köz- és magánokirat hiteles fordítását is megrendelheti.

BÁRMIKOR, BÁRMILYEN NYELVEN állunk rendelkezésére az alábbi tevékenységekkel:

- Hiteles, államilag garantált fordítás köz- és magánokiratokról, rövid határidővel.
- Szakfordítás bármilyen szakterületen (ide értve a jogot is), versenyképes piaci áron, akár teljesen online, ügyfélkapus ügyintézésessel.
- Személyes és konferenciatolmácsolás professzionális, az Unió által is foglalkoztatott szakemberekkel, bel- és külföldön.

Fontos! Az OFFI az ország egyetlen fordítóirodája, amely jogi garanciát vállal az általa kezelt információk védelmére. Fordítóink és tolmácsaink speciális eljárás szerint dolgoznak, informatikai rendszerünk pedig kiemelten biztonságos. A teljes munkafolyamat megfelel egyebek között a NATO biztonsági előírásainak.

Kérje ajánlatunkat írásban, vagy hívja kollégáinkat!

Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda Zrt.
1062 Budapest, Bajza u. 52.
Telefon: 06 1 428-9616 és 06 1 428-9617
www.offi.hu, budapest@offi.hu